

ПАНЬКОВА З. Л.,
аспірант кафедри господарського
та адміністративного права
(Національний технічний університет
України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»)

УДК 342.95

ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

У статті розглядаються теоретичні та практичні аспекти організації надання адміністративних послуг у сфері економіки. Розкривається поняття, зміст та завдання технологічної картки як одного з головних елементів, що забезпечують надання адміністративної послуги компетентним органам та належне її отримання суб'єктом звернення. Детально описується організація надання адміністративної послуги: порядок, строки, плата за надання саме в сфері економіки. Також надано практичні рекомендації щодо покращення організації надання адміністративних послуг у сфері економіки.

Ключові слова: адміністративна послуга, технологічна картка, строки надання адміністративної послуги, плата за надання адміністративної послуги.

В данной статье раскрываются теоретические и практические аспекты организации предоставления административных услуг в сфере экономики. Раскрывается понятие, содержание и задачи технологической карты как одного из главных элементов, обеспечивающих предоставление государственной услуги компетентным органом и должное ее получение субъектом обращения. Подробно описывается организация предоставления административной услуги: порядок, сроки, плата за предоставление именно в сфере экономики. Также даны практические рекомендации по улучшению организации предоставления административных услуг в сфере экономики.

Ключевые слова: административная услуга, технологическая карта, сроки предоставления государственной услуги, плата за предоставление государственной услуги.

This article presents the theoretical and practical aspects of the organization of providing administrative services in the field of economics. The concept, content and tasks of a technological card are disclosed as one of the main elements that ensure the provision of administrative services by the competent authority and due to its receipt by the subject of circulation. The organization of the provision of administrative services is described in detail: the procedure, timeframes, payment for providing it in the sphere of economy. Practical recommendations are also provided on improving the organization of providing administrative services in the field of economics.

Key words: administrative service, technological card, terms of administrative service provision, payment for the provision of administrative services.

Вступ. Актуальність статті полягає у тому, що у науковій літературі досліджено лише загальні положення організації надання адміністративних послуг, однак дослідженням цього питання за сферами діяльності, зокрема у сфері економіки будь-яких наукових робіт, ду-

мок та рекомендацій, нині не існує, що негативно впливає на практичну організацію надання адміністративних послуг у сфері економіки та розвиток економіки країни загалом.

Наукове підґрунтя цього дослідження становлять роботи В. Авер'янова, В. Бакуменка, І. Коліушка, В. Кудрі, Г. Писаренка, В. Тимошук, М. Журби, І. Бойко; на особливу увагу заслуговують роботи І.П. Голосніченка.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз законодавчо закріплених норм, що регулюють питання організації надання адміністративних послуг у сфері економіки, дослідження основних проблем, на які наштовхуються суб'єкти звернення в процесі отримання адміністративних послуг у сфері економіки, і шляхів вирішення цих проблемних аспектів із метою вдосконалення організації надання адміністративних послуг для задоволення потреб населення.

Результати дослідження. Питання організації надання адміністративних послуг у сфері економіки врегульовано, насамперед, нормами Закону України «Про адміністративні послуги». Ст.ст. 9–11 та 15 Закону України «Про адміністративні послуги» передбачені процедура та порядок надання адміністративних послуг в Україні, способи, строки, платність отримання адміністративних послуг. Окрім вищезазначеного закону, можна виділити не менш важливі підзаконні нормативно-правові акти, зокрема Постанову КМУ «Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної картки» від 30 січня 2013 р. № 44, Постанову Кабінету Міністрів України від 30.01.2013 р. № 57, «Про затвердження Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг» від 30.01.2013 р. № 57, а також Концепцію Державної цільової програми створення та функціонування інформаційної системи надання адміністративних послуг на період до 2017 р., схваленою Розпорядженням КМУ від 24 липня 2013 р. № 614 – р тощо.

З огляду на положення ч. 1 ст. 9 Закону України «Про адміністративні послуги», [1] законодавчо визначено такі способи отримання адміністративних послуг:

- безпосередньо;
- через центри надання адміністративних послуг;
- через Єдиний державний портал адміністративних послуг.

Однак адміністративні послуги у сфері економіки нині можна отримати лише за допомогою двох із трьох законодавчо закріплених способів, а саме безпосередньо, коли суб'єкт звернення напряму звертається до суб'єкта надання адміністративних послуг та через центри надання адміністративних послуг (перелік таких послуг є вузьким).

Через Єдиний державний портал адміністративних послуг адміністративні послуги у сфері економіки отримати неможливо, що є суттєвим недоліком в умовах розвитку інформаційного суспільства, однак цей ресурс є корисним для споживача з огляду на те, що на ньому розміщена корисна інформація та порядок дій для отримання адміністративної послуги.

Процедура надання адміністративної послуги розпочинається з подання заяви суб'єктом звернення до суб'єкта надання адміністративних послуг. Заява на отримання адміністративної послуги в сфері економіки може:

- подаватися особисто, або через уповноваженого представника;
- надсилатися поштою.

Відправка заяви та пакету документів, необхідних для отримання адміністративної послуги у сфері економіки, шляхом e-mail поки що не практикується суб'єктами надання адміністративних послуг.

Ця процедура врегульована Законом України «Про адміністративні послуги», проте практичної реалізації саме у сфері економіки вона не віднайшла.

Для юридичних осіб замість заяви подається лист-звернення та/або заявка на отримання адміністративної послуги.

Відповідно до ч. 5 ст. 9 Закону України «Про адміністративні послуги», перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, визначаються законом [1].

Ч. 6 ст. 9 Закону України «Про адміністративні послуги» заборонено вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію для надання адміністративної послуги, не передбачені законом [1].

Щодо переліку документів, необхідних для отримання адміністративної послуги в сфері економіки, в суб'єктів звернення існують певні проблеми, їх пошук є занадто складним для пересічного громадянина. Перелік документів для отримання адміністративної послуги зазвичай знаходиться безпосередньо у місці територіального розташування суб'єкта надання адміністративної послуги на інформаційних стендах, частковий перелік послуг із зазначенням «Опис послуги», «Необхідні документи», «Де отримати» розміщено на веб-сайті Єдиного державного порталу адміністративних послуг, і, звичайно, на веб-сайті Міністерства економічного розвитку та торгівлі України з певними труднощами можна віднайти перелік послуг у сфері економіки з посиланням на інформаційні картки адміністративних послуг, які з невідомих технічних причин не функціонують.

Окрім інформаційних карток, законодавець також визначає поняття «технологічна картка». За ч. 5 ст. 8 Закону України «Про адміністративні послуги», технологічна картка адміністративної послуги містить інформацію про порядок надання адміністративної послуги [1], аналогічне визначення містить п. 1 Постанови КМУ «Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної картки» від 30 січня 2013 р. № 44.

Технологічна картка адміністративної послуги у сфері економіки – це детальна інструкція порядку дій під час надання адміністративної послуги, технологічна картка містить вичерпний перелік обов'язків суб'єкта надання адміністративної послуги та/або центру надання адміністративних послуг від моменту звернення суб'єкта звернення до отримання цим суб'єктом результату або повідомлення суб'єкта звернення про можливість отримання результату.

Технологічна картка має містити такі етапи надання адміністративної послуги:

- отримання та перевірка заяви та додатків до неї, суб'єкт надання адміністративної послуги зобов'язаний перевірити повноту та правильність оформлення документів;
- визначення виконавця;
- розгляд справи;
- прийняття рішення (надання адміністративної послуги суб'єкту звернення, надання вмотивованої відмови, надання часу на усунення недоліків);
- видача результату (адміністративного акту) суб'єкту звернення.

Положення Закону України «Про адміністративні послуги» в частині функціонування технологічної картки конкретизовано Постановою КМУ «Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної картки» від 30 січня 2013 р. № 44.

Пунктом 3 Вимог визначені критерії, за якими мають формуватися технологічні картки адміністративної послуги, а саме:

- 1) мінімізація дій суб'єкта звернення і витрат часу та інших ресурсів суб'єкта надання адміністративної послуги;
- 2) оперативність та своєчасність надання адміністративної послуги [2, с. 333].

Законодавцем також визначена доступність суб'єктів звернення до бланків заяв та інших документів, необхідних для звернення щодо надання адміністративної послуги, ч. 10 ст. 9 Закону України «Про адміністративні послуги» забезпечує безоплатне одержання суб'єктами звернення в достатній кількості бланків заяв та інших документів, необхідних для звернення щодо надання адміністративної послуги, зокрема одержання бланків із веб-сайтів суб'єктів надання адміністративних послуг. Така норма забезпечує доступність, оперативність та ефективність надання адміністративної послуги, враховуючи також, що за отримання адміністративної послуги здебільшого справляється адміністративний збір, що покриває такі витрати суб'єкта надання адміністративної послуги.

Питання строку надання адміністративних послуг у сфері економіки врегульовано ч. 2 ст. 10 Закону України «Про адміністративні послуги». У разі, якщо законом не визначено граничний строк надання адміністративної послуги, цей строк не може перевищувати 30 календарних днів із дня подання суб'єктом звернення, заяви та документів, необхідних для отримання адміністративної послуги. Ч. 3 ст. 10 цього ж Закону передбачено, що суб'єкт надання адміністративних послуг надає адміністративну послугу, а центр надання адмі-

ністративних послуг забезпечує організацію надання такої послуги в найкоротший строк та за мінімальної кількості відвідувань суб'єктом звернення [1]. Проаналізувавши перелік послуг, що надаються в сфері економіки, та порядок їх надання, визначено, що найдовший строк надання адміністративної послуги (наприклад анулювання рішення про призначення органу з сертифікації в державній системі сертифікації) становить 90 днів.

Адміністративна послуга вважається наданою з моменту отримання її суб'єктом звернення особисто або направлення поштового листа, оформленого належним чином.

За отримання адміністративної послуги у випадках, передбачених законом, справляється адміністративний збір, якщо сума збору непередбачена, послуга надається безоплатно. Що стосується адміністративних послуг у сфері економіки, вони надаються як на безоплатній основі, так і шляхом справляння адміністративного збору.

На основі вищевикладеного можна дійти висновку, що інститут надання адміністративних послуг законодавчо врегульований, однак практичне застосування правових норм частково відсутнє або ж функціонує неналежним чином.

Негайним є усунення таких недоліків, як:

- інформаційне забезпечення про адміністративну послугу, порядок, строк, плату та порядок її надання;
- кадрове забезпечення, постійне навчання, підвищення кваліфікації, стимулювання працівників із метою покращення якості надання адміністративних послуг;
- вироблення механізму надання адміністративних послуг у сфері економіки через Єдиний державний портал адміністративних послуг;
- розширення суб'єктів надання адміністративних послуг у сфері економіки з метою забезпечення доступності адміністративної послуги населенню.

Список використаних джерел:

1. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 р. № 5203–VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
2. Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 44 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 9. – Ст. 333.

